

Быыбар – 2015

Улууска – бу күнүгэрэ

Быыбар күнүн былаан ыйын 13 күнүгэр улууспут 5 нөһүлүгэр – Кытаанахха, Сыланга, Хайахсыкка, Мырылаа, Дирингэ нөһүлүк баһылыктарын уонна депутаттарын быыбары ыһыттылаа.

БЫЫБАР ХАМЫЫҤЫАТА ИҤИТИННЭРЭР

Онуоха улуустаагы территориальной быыбардыыр хамыыһыа председателэ Е.И.Давыдов билигиннорбунтун, от ыйын 27 күнүгөбү туругунан, Хайахсыкка баһылык дусуһуһагар 4 кандидат Кытаанахха 1 уонна Сыланга 3 кандидат сайбылыаһаа бисорбит. Нөһүлүккө ахсаанынан учуоттанан итиннэ быыбар сокуонун ирдэбиллэр сөп түбөһүннөрүн, Сыланга, Хоттобо 15-тин оттон Кытаанахха уонна Мырылаа 11-дин нөһүлүккө депутаттар кандидат регистрация-лааһаахха. Маньаха, быыбарга кыттар кандидаттар бөһүлүгэ уонна политической партиялар туруорууларынан, сайбылыаһааһаа бисорболот. Хайахсыкка баһылык дусуһуһагар эр быыбар ыһыттылаа. Оттон Соловьев уонна Хоттобо нөһүлүктэригэр нөһүлүк депутаттарын талыахтара. Апырдыах ыйын 2 күнүгэр күлүгэ 6 чааска дьэри сайбылыаһааһаа ыһыттылаа.

Анна ЗАХАРОВА.

НЭҤИЛИЭКТЭРТЭН – СОНУННАР

КЫТААНАХХА. Быыбар күнүн сана кулуура сынныалант күннэ тутулан олоххо кирибэ. Онуоха Дьоксуоскай куораттан анал тутуу биригэрдэ тахсан үлүнн сыдыар. Бу күнүгэрэ объект көндөйүн тутан бүтэрбиттэр. Билигин ис бараанын ситэрингэ үлэ-хамнас ыһыттылар. Олохтоох нөһүлүккө маньаха араас оруттээх суботунуу-тарга кыттар. Маньа сэрэ күннүн итиннэ ситимигэр быыбар 8 ыал холбонно. Бу нөһүлүккө билигин 3 сайылык үлүннэр. Баһынай хаһаайыстыбалар маньахтарын сэрэ, чаһынай маллартан хомулун, уоскайа 76 ыал сайылыах тахсыбыт. Үүт туттарыы былаанна юккө биричиннотеринон туолбааһа иһэр. Оттон оттоһун туһунан эттэххэ, нөһүлүккө билигин туругунан, 250 тонна от бэлэмнэммит. Онуоха 30-ча биригэрдэ тахсан, сайынны күнүгэри баһаһа от үлүнн үтүннэр сыдыаллар. Маньа тэнэ, Кытаанах уонна Сыланга иккэ ардыларынаагы суолу онорууга “Дорожник” тэригэ анал биригэрдэ былааннах үлүнн тэригэр.

АРЫЫЛААХХА. Тыа сирингэр дэр ыаллары олохсугууга уонна тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга туһуламмыт программа чоруттунн, агрохастерга хапсыбыт иккэ малга сана дьэ тутулан, көндөйө бүтүт. Олох бу күнүгэрэ 29 эвон кирибит. Онуоха 360 га сир оттоммут. 179 тонна от юбуйулаабыт. Ити былырыангы сылы кытта тэпнэтэххэ үчүгэй көрүгүү. Быыбар иккэ сайылык үлүннэр. “Кутас” баһынай хаһаайыстыбата 38, оттон “Көлүгө” 52 маньагы сайылыктарыгар таһаарбыттар. Үүт туттарыытыгар от ыһылаагы былаан 67 тонна эбит буоллаһаа, билигин туругунан, 51 тонна 8 центнер үүт туттарыыбыт. “Эдэр фермер” граныгар кирибэ, Р.Р. Сивцев суеһу уонна техника апылаһааһаа аһаммыт балтараа молуһуһоннот гранна тахсыбит. Оттон Н.Н. Бориков салайар “Көлүгө” баһынай

хаһаайыстыбата “Семейный фермер” гранна тахсан, сана механизированнай хотон тутуутун былааннаһа.

СЫЛАНГА. Быыбар бу нөһүлүккө 41 чаһынай ыһы киригэн итиннэ ситимигэр холбосхтара. Онуоха, нөһүлүккэ дьаһалтатын кытта олохтоох нөһүлүккө сөннөһүүтүн, тутулуохтаах матырыаал тэптөн кэлбит. Сылангаагы баһылаа уонна Бэрэ участкага сана хомуолуһаһаа тутуланнар, олоххо кирибэһэрэ. Маньа тэнэ, нөһүлүккө киригэһэри хомуолуһаа реконструкциялаан, кыамтатын күһүрдэн, итиннэ социальнай суоллаах объекттары сэрэ чаһынай ыаллары холбосхтара. Бу нөһүлүккө быылыгы сылга оттоһун былаан 3800 тонна. Онуоха, алааска барылаа суол-иһе мөлтөх буолан, хаһаайыстыбалар олох сана киригэһэн эрэллэр. Нөһүлүккэ иһиннэри суолу онорууга үлэ-хамнас утумнаахтык ыһыттылар. Ол курдук, 2 муоста өрөмүөннөммит 1 сана муоста олоххо кирибит. Түөһү, Бэрэ участкаларыгар, уһуһаан дьаһалтыгэр өрөмүөн үлэһэ ыһыттылаа. Бэрэ уонна Улахан Күөл баһынай хаһаайыстыбалара “Семейный фермер” гранна тахсаннар, маньаха туһуламмыт былааннах үлэ-хамнас ыһыттылар. Маньа сэрэ, нөһүлүккэ иккэ эдэр фермерэ эмгэ балтарааһаа молуһуһоннот гранна ыһыттылар, сана дьаһалты тутта сыдыаллар.

ХОТТОБО. Биригэһэн чаһынай ыаллар сана дьаһалты тутталлар. Нөһүлүккө билигин 8 дьэ тутула турар. Маньа тэнэ, быыбар 28 ыал киригэн итиннэ ситимигэр холбонно. Оттоһун былаанна билигин туругунан, 10% туолан иһэр. Онуоха 8 механизированнай эвон тэригэн, олох кирибит. Баһынай уонна чаһынай хаһаайыстыбалартан күннэ ортотунан, 3 аһаар тонна үүт туттарыттар. Быыбар сайын уулуссалары сыдыаһаа үлэ-хамнас ыһыттылар.

“СО” көрр.

Олох сынныалана

“ҮӨРЭТЭР, ЭРЧИЙЭР СБОР – 2015”

2003-2005 сыллардаагы төрүөх уолаттарга аналлаах, Чурапчытаагы олимпиадаскай эрхлэри бэлэмниир спортивнай итэригэһэ-оскуоһаһаа бааһаһаа, футбол көрүгэр олохор сайынны лааһаһаа, от ыйын 24 күнүгэр сааһаһаа апырдыах ыйын 7 күнүгэр дьэри тэригэн ыһыттылар.

Бу лааһаһаа сыдыаһаа уолаттарга тренертэр төрөннөр, 2016 сылга ыһыттылаахха “Азия олохор” спортивнай оонньууларга сүүмэрэллэр хаһаһаа састааһаа талыахтара.

Аһа уонна олох кэлэн дьаһаһаа сыдыар. Уус-Алдантан, Томпоһон,

Монго-Ханталастан уонна Чурапчы нөһүлүктэригэр уолаттар кэлиттэһиһэр. Сбор начальныһаа В.И. Белжэ:

“Иккэ сезонмут сааһаһаа. Олохор сирэйгэр-харахтара сүрдэх сэрэх, маньах уолаттары кытта үлүннэр олох үчүгэй уонна бөһүлүгэ. Чурапчы нөһүлүккэ буоларын курдук, сүрдэх үчүгэйлик көрүгэ, итэригэһэ-оскуоһаа дьаһалтыгэр Н.Н. Гуляева улахан махталыһаа тэригэһиһэр. Аһаһаа сырылаа Миһиннотт кубогун майлар иһэһаа барбыт эбит буоллаһааһаа, бу сезонтта Чурапчы уонна да аһаа улуус уолаттара сөннөх оонньууну көрдөрүгэһэр дьаһаһааһаа”.

Ыраах Ньурба улуһуттан кэлбит

сэттис кылаас үөрөннөһүтүн көрөн көт-сөтүт: “Мин аһаһаа Монсеев Боря, төрөөбүт сирим Чурапчы, аһаа уонна иһэм маньаһаа физкультуурунай институту бүтэрбиттэр. Аһаа Александр Борисович Монсеев, билигин Аһаа улуһугар ЫБМ сулуускатын начальныһаа, полковник, сүүрүтөн дьаһаһааһаа. Иһэм Ньурбага учуутал-дыр. Мин сайын айыһаа эвон аһаа көтөн сынныаһаа. Футбол лааһаһаа баарын иһэммин сүрдэххэ үөрбүтүм уонна сыдыаһаа дьаһаһааһаа баһаһааһааһаа. Бэйэм бокс көрүгүн сөбүлүүбүн, бу саас ыһыттылаах турнирга, Ньурбага 3-с миһэһаа буолбутум. Лааһаһаа элбэх олох кэлбит, олох сөбүлүтүт. Барыларыгар ситимини баһаһааһаа”.

Семен ЖЕНДРИНСКИЙ.

Армияда өтпирыйы. 1941 с.

Армения атырыы. 1941 с.

Бү хайыфарьтан айан 18 суунда тухары барьта усьна

Ульяна, Елизавета, Екатерина ЕФИМОВАЛАР

Кэрэ эйгэтигэр

“БИИЛ ҮН КҮҮТҮН” БИҢИРИЙЛЛЭР

үлсжүүлүүтүн дуо? Хамсанынхтарын
хитган үөрэгэн үтүктэрин?

Дон-сэргэ нинигэр тахсан үнүүдээбилгийн бу баярды өйлүүбүн. Ол 2011 сыла тэрилтэбиг Сага дьылмаады бырааһынньылар этэ. Оноо бииргэ үлэтиир кыһыспыннь маастаа көтөн киирон үтүктүсэммит, бииргэ үлэтиир келгээтэрбытын оһулуппупут. Ол иһин мин үтүктүлүүрбүн ким да билбэт этэ. Уйханыык сэнээрбиттэро. Үтүкүм хамса-нылларын Наталья Федина дьыһаһыттар көрөн үөрөмүспүнн. Халыык бааһыр иһиниң дой-дулар мууһааһарын тэһин дьыһаһаһа кыһын.

- Билигтэй номынхоо болох тэрийнхэн үзэлийн сүлдээр элжсэн дин. Хамаангьтган сабадхын тэрийнхэн?

этнн-хашныг ухуулар, хас бийрдин сүхүүсүй, бэлчүүнэрийг, хашныг эргивэр тулсубутун, сонно тута бигсүйн. Ону тэнэ ньербэ күүрүүтун уоскулар. Мин 30-гун лаппа ваһан барад, снним улаханнык ыалдыбыпта. Араастаан эмтэнэн көрбүүтүм, массажада, отолуутарга сылдыбытым да, улаханнык туһамматаларым. Оттон үнүкүүнөн дьарыктань ахпыттан ыарым биглэрдик үлгөрүбэ тэбэ биглэсүйн. Уйхананык санарбалпын.

- Үнхүүтүүн дьон-сэргэ дүүдүгэр таваардыыт дуо?

- Бийиги бийгийн үнцүүдэри туруора илгээлт Сүрэн хамсанынлары үерэтэбт. Ону дьз, танан, чочуйах үнцүүлүүрз халонбухлуугуона байзбигиэр бүгэн хаалба-на, сыйга дьон-сэгз иншигэр тахсыахлыт дүн бадалаахлыт Онуоха анал специалист кэлэн эбий дндрктыра буслар, улаханык тулаша этибт. Быйы күлүн Оксана Крылатовны эмзэ кэлэн үерэтэргир келсэт сылдыбын. Биір эмз тэрилттэн хос куортамайар бадалаахлыт. Оноо аны хайян да хамсанынларын кэлэн көрдүм сэгзэмдүрөх буолустарохын.

- Түмүүтүтэр сүрүшээн хас саястайх дьахталлар
сыйлааларый?

- Бишгийн бөлөхлүтүгэр 35-тэригтэн 55-тэригэр дигри саастаах дьахталар сьылдыллар. Мин саньаахтар, 70-нэригэр дигри дьааны саастаахтар сьыллар кьаахаахтар диги саньабын. Онон ханьык багарар дьахтар сааһьттан тутулуга суох уонна тас көрүлүттэн кьыбыстыбаака, доруобуйаһын туукарар тутуһтан биһиги бөлөхлүтүгэр үөс-көгө кьылһыан сеп.

Илн юрдуук, эти-хааны чөбдигирдэр, сырлык санааны сагар дьахтар аймх абылланнах үнүүтэ туһалаах эрэ отүтүн дыйарын Наталья Александровна тус бэйэтэ этинэн-хаанынан, ойуун-санаатынан ылынан, омуоха юрз апаардары эти үнүүтөн дьарыкканналарын сүбэллэр. Хаһан эрэ улууспутугар ылыллар кунсаардирэ эбэр үөрүүтөх дьаһалларга Илинни дойдулар үнүүтэрин атыннык эггэхтэ, "Биһи үнүүтүн" Наталья Ефремова сайлар бөлөбүн толорутугар собо-маккайа көрүөкүт дигэн, эрдэнэ хаалыһын.

Анна ЗАХАРОВА.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ С 28 июля по 2 августа

	нп 23 июля		среда 29 июля				четверг 30 июля				пятница 31 июля				суббота 1 августа				воскресенье 2 августа			
Местное время	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21
Облачность, %																						
Явления погоды																						
Температура, °С	+20	+17	+11	+18	+22	+16	+11	+17	+20	+16	+10	+17	+22	+18	+10	+20	+24	+20	+14	+21	+28	+24
Давление, мм рт.ст.	742	741	741	740	739	738	738	740	740	742	742	744	743	743	742	742	741	740	740	741	739	739
Ветер: скорость, м/с	1	1	3	1	2	2	1	4	3	2	1	3	1	1	1	0	2	3	3	2	5	5
порывы, м/с				4	9	6		9	10			7					5				9	
направление, град.	Ю-В	Ю-В	Ю-В	С	С-В	С-З	З	Ю-З	З	Ю-З	З	С-З	С-З	З	В	ШТЛ	В	В	Ю-В	Ю	Ю	Ю
Влажность, %	41	71	86	66	39	63	89	67	47	68	88	67	43	55	100	46	35	44	73	63	30	36
Солнце восход / заход	03:25	21:07		03:28	21:04			03:30	21:02			03:33	20:59			03:36	20:56			03:39	20:54	
Луна восход / заход	17:58	08:14		18:52	04:09			19:34	02:04			20:07	03:22			20:33	04:49			20:54	06:20	
Фазы																						

Таблица получена с WEB-сайта www.gp5.ru

БИЛДЭРИЙЛЭР

Средняя цена ВАЗ-2109 2002 г.в., передний привод, тонировка, литые, музыка, сигнализация, + комплект зимних шин с дисками, ХТС за 100 тыс. руб.

Tel: 8-914-101-33-32.

ООО МФО "Денежный поток" предлагает займы "Потребительский" до 70 тысяч сроком до 18 месяцев под 5,5% в месяц, "Пенсионный" до 150 тысяч сроком до 36 месяцев под 5,5% в месяц.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Пенсионеры - особые условия,
"Денежный поток" - 10 лет без-
упречной работы.

2002 с. ТЛК-Парло атынанар
туруга үчүзү, сызыкта көрсөтүлгөн.
Б/г: 8-964-417-43-10.

Болтонготон көчөрөн ыларга сизэ тутуллубатах 7х7 дымэ аһылынар. Сыныта 170 тыһ. сомм. (тырг).

Билгээр төл. 8-914-286-45-06.

Чурагчы ижилдигин олхотсо, РСФСР үөрэгдэрийн туйгуна, педогогический үет бэлтгэнэ

ПЕТРОВА Цыпына Николаевна
уһун ыарыхтан ыарыыттан олохтон турсабытынан
тутуруннан тирэтир;

-Билгилер килеңер, коллегиялар, инса маллары
Петрота Цыленя Николевна стохотон тусрабылтыны кор-
гунитер Аджанитер Петровича, коргунитарлар Сарылашара,
Сарылашара, ситеткоритер, бора аймистарылар Петр
Николевич Калачен, Николей Петрович Калачен даяс
коргунитер,

Убакыттар бөйрөгү үткөзбөгү колхозчулукта Петрова Цылана Николаевна сикотон тууралыгынан көрүнүгүр Аңганын Петровичка, кыргыздарыгар Сиргизининде, Сиргизининде, сикотонунгар Татьяна Гаврильевна Сиргизининде, Анна Николаевна Кульмина, Яковлевтар, Степановтар.

- Күндү бөтөрүн учууталары Петрова Цылена
Николаевна ооктон туорабытынан жүргөнгөр Афанасий
Петрович Петровка, кыргызтарыгар Саргылаанага,
Сарылаанага, сизингөр, бари аймаларыгар ЧРССО-
ШИОР коллестива, професора.

- Татгаллах ийбэг Петрова Цымена Николаевна олохтон тууралбын кыдыгылар, бигэр уэрэмийт дьукаларыг Сардана Афанасьевна Спелковага ЧВШ – 2 1983 с. выпуна.
- Күнү элбийлэргэ Цымена Николаевна Петрова олохтон тууралбын кэрэнигэр, күтүлгүлэриг Афанасий Петрова, кыдыгыларын Саргытпанага, Сарзанага, олохторун убайлары Семён, Илья, элбийлэргэ Гей, Марфа, Дуна, Наталья дьао жүргэттэ.

Учууталлара Петрова Цылена Николаевна сиктис туоралыктынан кыдылар, бииргэ үөрэмэни дождордулар Саргылаана Афанасьевнага илгэринтти-окуула 17-с класска.

Кандидат на должность ректора — А.Н. ЗАХАРОВА.
Экспертный состав: директор, сурик отдела — А.Н. ЗАХАРОВА.
Корреспондент — С.А. ЖЕНДИРИНСКИЙ.
Толмачи — Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ,
Викторичева — Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийн тэхаараачууд: СР Правительств, Чуралч утуулун "Сага олох" редакционной-издательский холбох автономный учреждение, Российская Федерация Россияндзор СР управлениелар 2012 с. кулун тутар 15 күнүр регистрациелмилт нүмэр – ПИ №214-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл.,
Карл Маркс уул. 26 "в". Телефоннарбыт:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358.
E-mail: carpach@yandex.ru, carpach@yandex.ru

Бэчээкхэ сажаас:
№ 76 (11086)
Кээмэй: 1 бэч. лийс
Тираж 950.
Хаһыат сыаната: 10 сол.

Сага олох

Автор сүрөттөрү элчилер саны
жогорку жагындагылар элчилер саны
түбүндөгүлөрүндө. Сүрөттөрүндөгүлөрүндө
чечмелерүндө. Сүрөттөрүндөгүлөрүндө
элчилер саны. Сүрөттөрүндөгүлөрүндө

Хайнэг бэлчээжээ бэрлэлэр графига: 16 ч 00 м. Бэлчээжээ бэрлэлэр: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской хөлбөгүүжээ 27.07.2015 с. бфсетна бэлчээжээ
Аааааааааа: 870670. Чуралчч сэл: Карл Маркс уул, 26 "а". Индекс: 54007. Хайнэг нэдиэлээ үстэ: олсугуунуужээ, мэллээрээ уонна суббуаае тахсас.